MINISTERSTWO INFORMACJI
I DOKUMENTACJI

KOMUNIKAT RADIOWY Z DNIA 21 SIERPNIA 1942r.

/ P o p o ł u d n i o w y. /

I.

Dotyczące Polski.

JELOEY po niemiecku, 19.VIII.godz.17.oo.
W ramach wymiany kulturalnej między Wartheland a innymi częściami Niemiec, w Poznaniu została otwarta wystawa Sztuki Górnego Śląska. Wystawa ta będzie następnie przeniesiona do Gdańska i Dortmundu.

HILVERSUM po holendersku, 19.VIII.godz.11.45.
Jeden z banków otwartych w Równym/?/ na Ukrainie rok temu, ma obecnie około 1,000 klientów i posiada 7 oddziałów zaś wkrótce otworzy dalszych sześć.

BUDAPESZT po węgiersku, 19.VIII.godz.23.oo.
Goebbels omawia w Das Reich znaczenie obecnej wojny. Z naciskiem podkreśla on, że byłoby wielkim błędem szukania sensu tej wojny w rozważaniu incydentu jaki ją spowodował. Jakkolwiek nieprzyjaciel wypowiedział wojnę z powodu sprawy polskiego Korytarza i Gdańska, nie ograniczył się do tych spraw w zakresie organizacyj i prowadzenia wojny. Niemcy muszą zrozumieć, że muszą na nią patrzeć z szerszego punktu widzenia. Zagadnienie polega na tym, - pisze Goebbels - czy zdołamy uzyskać zadowalającą podstawę dla naszego życia narodowego w przyszłości, czy też stracimy i tę niezupełnie zadowalającą podstawę jaką już zdobyliśmy.

ZEESEN po portugalsku, 19.VIII.godz.12.oo.
Po kampanii w Polsce przybyło do Niemiec wielu robotników, zwłaszcza Włochów. W grudniu 1940r. liczba robotników cudzoziemskich w Niemczech wynosiła 2 miliony, z czego połowa pochodziła z Bałkanów, zaś reszta głównie z Włoch i Polski. Niemcy zatrudniają ponadto jeńców wojennych w przemyśle niewojskowym. Ci pracownicy, jakkolwiek muszą być strzeżeni, są bardzo pożyteczni i stanowią trzecią rezerwę sił ludzkich w Rzeszy. Gdy w maju 1940r. jeńcy polscy zostali zwolnieni, wielu z nich pozostało w Rzeszy, zaś ci, którzy wrócili do Polski zostali zastąpieni przez Belgów i Francuzów wziętych do niewoli w 1940r.

II.

Z najważniejszych spraw światowych.

LUXEMBURG po niemiecku 19.VIII.godz.2o.3o.
Komunikat specjalny dowództwa niemieckiego: wojska angielskie, amerykańskie, kanadyjskie i de Gaulla, w sile około 1 dywizji stanowiły pierwszą falę, próby na wielką skalę przeprowadzonej dziś z rana na wybrzeżu francuskim pod Dieppe, pod osłoną wielkich sił lotniczych i morskich, a wspierane przez wysadzone na ląd czołgi. Próba ta załamała się z ciężkimi stratami nieprzyjaciela w wyniku działań niemieckich wojsk obrony wybrzeża. Od godziny 16.oo nie było na kontynencie sił nieprzyjacielskich. Ten wielki sukces osiągnięty został bez użycia jakichkolwiek godnych wzmianki rezerw ze strony wyższych dowództw. Wg. zeznań żołnierzy i jeńców, działania przeprowadzone były następująco: pierwsza grupa wojsk lądujących została przeniesiona na morzu z transportowców na 300 - 400 łodzi, które dotarły do wybrzeża o 6.o5. Chroniły je 13 - 15 krążowników, kontrtorpedowce i liczne pościgowce. Na morzu oczekiwała rezerwa 6 transportowców i 3 statków handlowych, zaś dalej na północ druga grupa 26 transportowców z odwodami operacyjnymi, przypuszczalnie główne siły nieprzyjaciela. Miały one być rzucone do walki niezwłocznie po utworzeniu przyczółka wokół portu Dieppe przez pierwszą grupę lądującą. Do tego jednak nie doszło. Nieprzyjaciel, który wylądował został wszędzie unicestwiony w walce wręcz i zepchnięty wszędzie do morza. Jak dotąd naliczono 28 czołgów wysadzonych na ląd a następnie zniszczonych. Dzielny garnizon wybrzeża trzymał wszystkie umocnienia. W ręku niemieckim znajduje się ponad 1500 jeńców, w tym 60 oficerów kanadyjskich. Straty nieprzyjaciela są bardzo wysokie.

Artyleria zatopiła 3 kontrtorpedowce,2 łodzie torpedowe i 2 transportowce. Luftwaffe strąciła 83 samoloty nieprzyjacielskie,zatopiła 2 specjalne transportowce ,1 łódź torpedową oraz uszkodziła 5 krążowników lub wielkich kontrtorpedowców i 2 transportowce. W tej próbie lądowania ,która służyła jedynie dla celów politycznych,zaś była obrazą dla wszelkiego wojskowego zdrowego rozsądku,nieprzyjaciel poniósł miażdżącą klęskę.Niemiecka straż na zachodzie dała należytą odprawę temu amatorskiemu przedsięwzięciu.Co więcej oczekuje wszelkich dalszych prób wroga ze spokojem i siłą armii,która w setkach bitew okryła się laurami zwycięstw.

Oficjalne źródła niemieckie komentują następująco komunikat specjalny naczelnego dowództwa o klęsce Anglo-amerykańskich sił ekspedycyjnych podczas próby inwazji kontynentu europejskiego: dnia 22 .VII.wobec upadku frontu południowego,Stalin,przez swych ambasadorów w Londynie i Waszyngtonie wystosował ultimatum ,żądając natychmiastowego utworzenia II frontu. Ultimatum wyznaczało termin 12 dni.Jak wiadomo 3.VIII.radio nowoyorskie wyraźnie potwierdziło,że rząd sowiecki oficjalnie zażądał od rządów ST.Zj. i W.Brytanii natychmiastowego utworzenia II frontu.Względy te zmusiły w początkach sierpnia premiera brytyjskiego Churchilla do udania się samolotem przez Kair i Teheran do Moskwy. Wraz ze specjalnym wysłannikiem Roosevelta przybył on 12 .VIII. na Kreml,by osobiście wyjaśnić Stalinowi trudności otwarcia II frontu.Mimo całej sztuki perswazji Churchilla,Stalin nie zadowolił się wykrętnymi tłumaczeniami premiera brytyjskiego,lecz kategorycznie domagał się utworzenia II frontu dla ulżenia jego rozpaczliwej sytuacji, z tym,że II front miałby być utworzony jaknajprędzej.Premierowi brytyjskiemu nie pozostało więc nic innego,jak nakazanie natychmiastowego lądowania na wielką skalę na wybrzeżu francuskim,mimo wszelkich ostrzeżeń doradców wojskowych. Ten rozpaczliwy krok stratega amatora Churchilla,rozpoczęty jak zwykle przez wysunięcie naprzód wojsk pomocniczych i połączony z użyciem wielkich liczb wojsk wszelkiego rodzaju,załamał się nędznie po paru godzinach.W ten sposób Churchill w swój zwykły sposób doprowadził sojuszników do nowej Dunkierki.

/ Uwaga: komunikaty te ogłoszone zostały przez wszystkie niemal rozgłośnie Osi./

FRIESLAND po niemiecku 19.VIII.godz.11.3o.

Londyn i Waszyngton zaprzestały określać wizytę Churchilla w Moskwie jako wydarzenie pomyślne,zaś prasa podkreśla rozpaczliwą sytuację Sowietów.

DEITSCHLANDSENDER po niemiecku 19.VIII.godz.18.oo.

Z pogadanki kontradmirała v.Lützowa:Wielki konwój złożony z 21 statków handlowych o wyporności 10.000 grt.każdy,miał tylko częściowo za zadanie zaopatrzenie Malty.Jego głównym celem było wzmocnienie sił w Egipcie. Odkąd,z początkiem b.roku brytyjska potęga morska na Morzu Śródziemnym została złamana,Anglicy nie mogą już wysłać rezerw morskich na Morze Czarne. / Uwaga:niektóre dzienniki angielskie jak Daily Telegraph podały błędnie,że Lützow przyznał ,że flota brytyjska od początku b.r.ma przewagę na Morzu Śródziemnym./

ZEESEN po niemiecku, 19.VIII.godz.18.45.

W pierwszej wojnie światowej, Rosja zmobilizowała 15 milionów ludzi, w wojnie obecnej - liczbę znacznie wyższą. Stąd wojska nasze musiały i wciąż nadal muszą walczyć stale z przeważającym liczbnie przeciwnikiem,co wielokrotnie potwierdziła Moskwa.W takich warunkach,w myśl podstawowej idei Clausevitza,Moltkego i Schlieffena,trzeba było uzyskiwać przewagę względną we właściwym miejscu i chwili.W ten sposób osiągnięte zostały wszystkie nasze zwycięstwa.Nie mając przewagi bezwględnej liczbowo,osiągniemy dzięki wyższej wartości dowództwa i wojsk to,co naprózno stara się uzyskać dowództwo bolszewickie przez przewagę liczbbną.

WROCŁAW po angielsku, 18.VIII.godz.23.3o.

Jak dotąd zatopiono w sierpniu 74 statki wroga o wyp.560.000 grt.

Godz.22.3o.- Twierdzenie Anglików ,że lądowanie pod Diepe było zwykłym wypadem,jest zupełnie fałszywe,o czym świadczy choćby fakt,że na morzu poza rezerwami bezpośrednimi,oczekującymi na 6-ciu transportowcach i 3-ch statkach handlowych, znajdowały się jeszcze odwody dodatkowe na 26 transportowcach.

RZYM po włosku ,19.VIII.godz.12.oo.
Prasa angielska po wizycie Churchilla w Moskwie o... twierdzić,że Anglicy polegają na Sowietach.BBZ podkreśla,że zara... wyjeździe Churchilla,Aleksandrow wygłosił znamienną mowę, w której stwi... rdził,że w przeciwieństwie do wojny poprzedniej,w obecnej cała potęga wojenna Niemiec ciąży niemal całkowicie na froncie rosyjskim.

MOSKWA po czesku, 18.VIII.godz.2o.3o.
Izwiestia: Wizyta Mołotowa w Londynie i Waszyngtonie i rokowania , które doprowadziły do podpisania traktatu anglo- sowieckiego i układu ze Stanami,rozstrzygnęły na długi czas o charakterze stosunków tych trzech państw.Nowe rokowania przeprowadzone w Moskwie zacieśniają jeszcze współpracę sojuszników, o czym świadczy komunikat anglo- sowiecki i decyzja prowadzenia walki aż do zwycięstwa,podkreślająca ścisłą przyjaźń i wzajemne zrozumienie między ZSSR,W.Brytanią i Stanami. Ludy ZSSR ,W.Brytanii i Stanów z zadowoleniem dowiadują się o tym,że zapadły ważkie decyzje w wojnie.Fakt,że w rokowaniach wzięli udział znawcy polityczni i wojskowi, świadczy,że decyzje te mają charakter zarówno polityczny jak i wojskowy.

ANKARA po angielsku, 19.VIII.godz.19.15.
Opinia państw sojuszniczych uważa rozmowy Churchill- Stalin za wydarzenie epokowe mogące zmienić cały bieg wojny.W Moskwie doprowadzono do pełnego porozumienia w szeregu sprawach,których nie ujawniono.Decyzje te staną się wiadome dopoero gdy podjęta będzie odpowiednia akcja.Wg.doniesień z Waszyngtonu tamt.koła polityczne i oficjalne uważają,że głównym tematem rozmów Churchill- Stalin była sprawa otwarcia II frontu,zaś inne tematy miały mało znaczenia.

ROZGŁOSNIE AMERYKANSKIE: depesze:
- W związku z wielkim wypadem na Dieppe,rzeczoznawcy w Stanach uważają,że wojna Anglii i Ameryki z Niemcami przybierze obecnie nowy charakter. Rzeczoznawca U.P. adm.Stirling podkreśla zrakomitą koordynację działań sił lądowach, powietrznych i morskich.Rzeczoznawca NYT uważa, że przeprowadzona akcja dała bogaty materiał doświadczalny i informacyjny,wykazując m. in.możliwości lądowania na kontynencie.
- Załoga włoska zrównała z ziemią miasteczko Ravni w Jugosławii. Wszyscy mężczyźni zostali zabici,zaś kobiety i dzieci wypędzone ,przyczym pod grozą śmierci zabroniono udzielania im jakiejkolwiek pomocy.
- Wg.danych źródłowych,rolnictwo niemieckie cierpi na brak nawozów sztucznych, których produkcja zmniejszyła się o 2/3 w stosunku do stanu przedwojennego.
- Urzędowe koła fińskie zaprzeczyły stanowczo wiadomości o obecności wojsk fińskich na froncie południowym. Jednak stacja Zeesen dnia 14. bm.zapowiedziała,że wkrótce ogłosi reportarż z życia oddziałów fińskich na froncie południowym.

KORESPONDENCI:
L.Lesueur,Moskwa: Rosjanie nie zapatrują się w sposób przesadny na wyniki wizyty Churchilla.Po przestudiowaniu komunikatów i stwierdzeniu, że brak w nim wzmianki o II froncie,tym większy jest żal z powodu straty kopalń Maikop.Rosjanie mają nadzieję,że II front będzie wkrótce otwarty, lecz równocześnie obawiają się rozczarowania.
R.Magidow,Moskwa: Z chwili na chwilę oczekiwane jest rozpoczęcie przez Niemców wielkiej ofensywy na Stalingrad , przyczym Niemcy mają znaczną przewagę w czołgach i ilości wojsk.

III.

O g ó l n e.

FRIESLAND po niemiecku 19.VIII.godz.13.oo.
Syn Gandhiego,który był wydawcą Hindustan Times,został aresztowany , zaś dziennik przestał wychodzić.Mimo terrotu brytyjskiego powstanie ludności hinduskiej trwa.Starcia miały miejsce w szeregu miejscowości.

JELOEY po niemiecku 19.VIII.godz.17.oo.
Właściciel sklepu tytoniowego w Berlinie został umieszczony w areszcie ochronnym za brak uprzejmości dla klientów.Za podobną przewinę pozbawiono koncesji handlarkę ryb.Obecnie aresztowano za nieuprzejmość jeszcze jednego kupca.

PARYŻ po francusku, 19.VIII.godz.19.oo.
Lotnictwo brytyjskie zniszczyło bombami zapalającymi 40 tysięczne miasto Khairabad w Indiach, przyczym ofiarą padła połowa ludności.
Godz.19.3o.- Propaganda nieprzyjacielska wciąż podkreśla zniszczenie dokonane przez cofających się bolszewików. Władze niemieckie nie mają co do tego wątpliwości, jednak zniszczenie było nie tak wielkie, jak przewidywano. To samo dotyczy bydła. Zabito oczywiście dużo bydła, lecz mniej niż obawiano się.

BUDAPESZT po węgiersku, 19.VIII.godz.2o.4o.
Prymas Węgier wystosował apel do dyrektorów wszystkich szkół katolickich, wzywając młodzież do udziału w zbiórce zimowej.

ZEESEN po niemiecku 19.VIII.godz.1o.3o.
Auchinleck odpowiedzialny był za osławiony rozkaz by nie dawać pożywienia jeńcom Osi na froncie egipskim, aż do czasu ich przesłuchania. Przypominamy, że ten nieludzki rozkaz cofnięty został dopiero pod naciskiem niemieckiego dowództwa.

MOSKWA po rosyjsku, 19.VIII.
Godz.1.3o.- Wobec odmowy rządu brytyjskiego przyjęcia żądania komitetu wykonawczego indyjskiego Kongresu Narodowego, wyrzeczenia się przez W.Brytanię wpływów w Indiach, w pewnej liczbie okręgów miały miejsce demonstracje przeciwbrytyjskie. Policja i wojsko musiały uciec się do użycia broni i gazów łzawiących, dla rozproszenia demonstrantów i w wielu prowincjach organizacja Kongresu została uznana za nielegalną. W ostatnich dniach sytuacja zdaje się uspakajać. Jednak wg. informacyj otrzymanych ze źródeł Kongresu, zorganizowana kampania nieposłuszeństwa cywilnego ma się rozpocząć przypuszczalnie 24 sierpnia.
Godz.6.oo.- Prawda: Ojczyzna oczekuje od swych lotników zadania wrogowi nowych ciosów.
Godz.8.oo.- Miłość ojczyzny i nienawiść do wroga wzmaga zdolności techniczne lotnictwa zarówno na froncie jak i na tyłach i przekształca je w bohaterstwo.
Godz.1o.oo.- Robotnicy portowi Stalingradu, wygrali wszechzwiązkową rywalizację socjalistyczną w lipcu br.
Godz.11.oo.- Musimy jaknajbardziej oszczędzać wszelkich materiałów opałowych.
Godz.16.2o.- Ludy sowieckie są zjednoczone i wtorzą wielki krąg przyjaźni w walce z imperializmem hitlerowskim.
Godz.21.oo.- Komunikat brytyjski o operacjach w Dieppe.

Po słowacku, 18.VIII.godz.22.oo. - Do spisku uknutego przez Hitlera z Kallayem, w sprawie oddania Słowacji Węgrom, należy i bierze czynny w nim udział premier słowacki Tuka.
Po czesku, 19.VIII.godz.2o.3o.- Hitler rzuca przeciw armii czerwonej nietylko wojska słowackie, lecz i setki tysięcy Czechów, z Czech południowych i północnych oraz ze Śląska. Czesi posłuszni swemu sumieniu patriotycznemu przechodzą na stronę armii czerwonej. Naród czeski, a zwłaszcza młodzież nie może dopuścić, by najeźdźca niemiecki rzucał ją na śmierć w walce z oswobodzicielską armią czerwoną. Należy unikać mobilizacji i ukrywać się w lasach tworząc oddziały partyzanckie.